

۲۰۱۷/۰۵/۱۸

محمد اياز نوري آزادي

د پکتيا د خاځيو د عليخېلو د جرگې پرېکړه يا تړون د جرنيل يار محمد خان وزير په خاطر کښي

د کتاب نوم: د افغانستان د خپلواکي او نجات تاريخ
عنوان د موضوع: په عليخېلو کښي زموږ د مشرانو او سپاه سالار لومړی غونډه، ۲۵۳-۲۶۶ مخونه
د جرگې د انعقاد نېټه: د ۱۳۴۸ هجري قمرې کال د ربيع الثاني ۲۱ نېټه
جرنيل وزيری د کتاب په ۲۵۸ - ۲۶۱ مخونو کښي د هغه ډېرې مهمې جرگې او تړون په ارتباط، چې د هغه او سپاه سالار محمد نادر خان تر منځ داسې ليکي:

«د ۱۳۴۸ هجري قمرې کال د ربيع الثاني يوويشتمه نېټه وه چې سهار په لسو بجو باندې د عليخېلو په چوڼي کښي چې د محمد نادر خان مقر وه د مشرانو غونډه جوړه شوه او په دې غونډه کښي سپاه سالار محمد نادر خان، کرنيل سردار شاه محمود خان، مولوي صاحب الله نواز خان، حاجي صاحب نواب خان، زلمی خان منگل، زمرک خان خُدران، سنگ خان منگل، عبدالغني خان گردېزی، فيض محمد د حاجي نواب خان زوی، غونډ مشر صاحب نور محمد گردېزی، سردار صاحب امين جان د اعليحضرت امان الله خان ورور، فقير محمد خان مومند د اعليحضرت غازي امان الله خان په دوره کښي د جنوبي سمت د ځنگلونو رئيس، حاجي صاحب جان خان سربلند، سيد خان او لپيت خان د خاځيو د گل غونډی، شېر جان تټی، سدو خان تټی، شاديخان دور او د وزيرو او مسودو ټولو مشرانو زما تر قيادت لاندې گډون درلود... د جرگې او غونډې د گډون کوونکو د اوږدو خبرو نه وروسته موږ مشرانو او سپاه سالار محمد نادر خان په دې لاندیني پرېکړه تعهد او پيمان وکړ...»

د تړون بشپړ متن په پنځلسو مادو کښي

- ۱- د ټولو قبيلو او قومونو مشران دې خپل جنگيالي وطن ته تر نجات ورکولو پورې تر غيب کوي.
- ۲- د خدرانو، منگلو، خاځيو او گردېزيانو لښکر دې بېل وي او د وزيرو، مسودو، دورو او تټيو د جنگياليو لښکر دې بېل وي.
- ۳- د حبيب الله د طرفدارانو سره د جنگ او جگړې ټول امور به د مشرانو په پرېکړه او فيصله تر سره کېږي.
- ۴- د کابل تر نيولو پورې دې سپاه سالار صاحب په عليخېلو کښي ځای پر ځای وي او کرنيل شاه ولي خان دې د سپاه سالار په وکالت د لښکرو سره مل وي.
- ۵- د وطن د نجات نه وروسته دې اعليحضرت غازي امان الله خان سلطنت کولو ته راوغوښتل شي او يا دې د ده د خپلخاني څخه وبل اهل ته سلطنت وسپارل شي.
- ۶- د اعليحضرت غازي امان الله خان تر راتگ پورې به سپاه سالار صاحب د سلطنت وکيل وي.
- ۷- حقاني علماو او مشايخو د طريقت ته دې په درنده سترگه وکتل شي.
- ۸- د عسکرو روزنه او پالنه دې په هغه طريقه سره وشي، څنگه چې د يو مملکت پادشاه د خپلې کورنۍ د غړو روزنه او پالنه کوي.
- ۹- د ولس د لوتولو او بد اخيستلو څخه دې د حکومت د مامورينو لاس ونيول شي.
- ۱۰- هغه کسان چې د وطن د نجات له پاره د ځانونو او مالونو څخه تېر شوي دي، حکومت دې د هغوی يادښت واخلي او په تاريخ کښي دې ثبت شي.
- ۱۱- د وطن د نجات د حاصلولو نه وروسته دې د ناجي لښکرو د شهيدانو او معلولينو وارثانو ته معاشات او مکافات مقرر شي.

د پاڼو شميره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

يادونه: دليکنې د ليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په ځير و لولئ

۱۲- ځنگه چې د افغانستان پوځ په کورنی جگړه کې تباہ شوی دی او هم یو شمېر صاحب منصبانو د خاوري او حکومت سره خیانت او غداري کړې ده، نو د ناجي لښکرو مشرانو او افرادو ته دې په پوځ کې دندې ورکړل شي.

۱۳- د وزیرو او مسودو د لښکرو مشرانو د ۱۳۰۸ لمریز کال د ثور د میاشتي څخه بیا تر دې گڼو پورې د وطن د نجات او د تاج او تخت د بیا اعدای له پاره په کروړونو کروړونو افغانی لگولې دي. د وطن د نجات نه وروسته دې هغه لگښتونه محاسبه شي او د حکومت د خزاني څخه دې د لښکرو مشرانو ته تادیه شي.

۱۴- همدا گڼه دې د حبیب الله ټولو پلویانو ته عفو او بخښنه اعلان شي.
۱۵- د جگړې بندیان دې د وطن تر نجات پورې وساتل شي او د نجات تر حاصلېدو وروسته دې په عزت او احترام سره رخصت کړل شي.

دغه د دغه تاریخي تړون پوره محتوا ده، چې ما لیکونکي په عین شکل او ادبیاتو درنو هیوادوالو ته تقدیم کړل، ځکه د داسې مهمو او تاریخي حقایقو سره ډېر حساس یم او پوره احتیاط ورسره کوم.

پای

د پاڼو شمېره: له 2 تر 2

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته راښوولې. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکني د لیکنيزې بنې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په څیر و لولئ